

● حمید عبدالحسین حریری

صنعت و بیمه آتش سوزی

به بیان دیگر اگر سیاست دولت مبتنی بر افزایش رشد اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری دربخش صنعت و توسعه آن باشد با تأسیس یا توسعه واحدهای صنعتی، بازار بالقوه‌ای برای موسسات بیمه‌گر در این بخش ایجاد می‌شود. در مقابل اگر سیاست دولت در جهت تشویق و توسعه فعالیت‌های مربوط به بخش کشاورزی باشد، بازار صنعت بیمه به صنایع وابسته به کشاورزی متمایل خواهد شد.

قدیمی‌ترین رشته بیمه‌ای که در بازار بیمه ایران رواج داشته بیمه آتش سوزی است. به دلیل اینکه حوزه تامین و پوشش بیمه‌ای این رشته به طور عمدۀ صنایع، تأسیسات، انبارهای عمومی و خصوصی، ساختمان‌های اداری، تجاری، خدماتی و مسکونی و دیگر سرمایه‌های منتقل و غیر منتقل را دربر می‌گیرد می‌توان گفت رشد این شاخه از بیمه با عوامل زیر را بله مستقیم دارد:

۱. برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی دولت درجهت سرمایه‌گذاری حق بیمه آتش سوزی از تحولات سیاسی جامعه، تأثیر می‌پذیرد.
۲. تحوّلات سیاسی جامعه بدین معنی که پیدایش ثبات سیاسی در جامعه موجب افزایش فعالیت‌های اقتصادی و رونق بازار بیمه آتش سوزی می‌شود و در مقابل بروز بحران‌های سیاسی و درنتیجه آن رکود اقتصادی، سبب کاهش رشد بیمه آتش سوزی می‌گردد. البته تحوّلات اقتصادی و اجتماعی نیز در بازار بیمه آتش سوزی دخالت دارند ولی از آنجا که این مقوله‌ها خارج از چارچوب بحث قرار دارند، از پرداختن بیشتر به آنها خودداری می‌شود.

۱. برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی دولت
۲. تحوّلات سیاسی جامعه
۳. سیاست‌گذاری‌ها و فعالیت‌های مؤسسات بیمه

گسترش سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف، به صورت طبیعی می‌تواند سهم حق بیمه دریافتی بیمه آتش سوزی را افزایش داده و رشد بیمه آتش سوزی را به دنبال داشته باشد و یا موجب کاهش سهم این رشته در ترکیب فعالیت‌های بیمه‌ای شود.

● مقاله ارائه شده

در سمینار «صنعت و بیمه» (آبان ۱۳۸۴ - مشهد مقدس)

**■ امروزه در خصوص
بیمه آتش سوزی
صنایع در کشور
فرانسه، تعهد بیمه‌گران
 فقط جبران خسارت
 نیست، بلکه شامل تأمین
 مالی بیمه‌گذار نیز
 می‌شود**

به منظور بررسی ارتباط بیمه آتش سوزی با صنایع کشور و اینکه آیا در این زمینه موفق بوده‌ایم؟ چگونه می‌توانیم این موفقیت را گسترش دهیم؟ چرا از جایگاه فعلی برخودار هستیم بحث به دو قسمت تقسیم می‌شود:

الف: چالش صنعت بیمه در ارتباط با بیمه آتش سوزی صنایع کشور

ب: چالش صنایع کشور در ارتباط با بیمه آتش سوزی

الف: به دلیل ماهیت تأمینی بیمه، آن رانمی‌توان کالای فیزیکی تلقی نمود و در نتیجه، تغییرات و نوآوری در آن بسیار اندک و کند است. بنابراین بادر نظرگرفتن پیشرفت و تکامل تکنولوژی و دانش فنی، که پیامد آن را می‌توان در صنعت و نزد ارباب صنایع ملاحظه نمود، جامعه بیمه (صنعت نمی‌گوییم تا با صنایع تداخل نشود) همگام با تغییرات و تکامل صنعت برای رفع نیازهای آنها عمل ننموده و به سبک و سیاق قدیمی و سنتی خود طی طریق می‌نماید. البته می‌توان تأسیس واجاد شرکت‌های بیمه خصوصی در درسال‌های اخیر را تزریق خونی تازه در رگ‌های جامعه بیمه تلقی نمود. بهتر است بیمه‌گران با سرمایه‌گذاری در امر آمورش نیروهای جوان و متخصص خود و اعزام آنها به خارج از کشور، از نوآوری و سیستم و عملکرد فعلی شرکت‌های بیمه کشورهای رشد

یافته در کلیه زمینه‌های بیمه، به ویژه بیمه آتش سوزی صنایع توشه‌ای برگیرند. امروزه در خصوص بیمه آتش سوزی در بخش صنایع در کشور فرانسه تعهد بیمه‌گذار نیز می‌شود.¹ بدین گونه که وقتی بلکه شامل تأمین مالی بیمه‌گذار نیز می‌شود. بدین گونه که وقته بیمه‌گذار در بخش صنعت با وقوع حادثه مثلًا در انبار محصول و یا خط تولید مواجه می‌شود، تعهد بیمه گر محدود می‌شود به اینکه هزینه بازسازی را پرداخت نماید، در حالی که بیمه‌گذار مجبور است علاوه بر بازسازی، بهسازی نیز نماید. حتی در مواردی نظری آسیب دیدن ماشین آلات یا خطوط تولید، بازسازی و بهسازی میسر نیست بلکه باید نوسازی شود. اینجاست که در کنار اقدامات بیمه‌گذار به منظور نوسازی در یک دوره معین، بیمه‌گر در مقاطع مشخص و توافق شده، نیازهای مالی و رأتامین می‌نماید و فقط به بررسی خسارت می‌پردازد. حال اگر پس از اتمام بازسازی و یا نوسازی مشخص شود که خسارت وارد بیش از پرداختی های بیمه‌گر یا معادل آن بوده که مسئله به راحتی تمام می‌شود ولی اگر پرداخت‌های بیمه‌گر بیش از خسارت باشد مابه التفاوت و در واقع اضافه پرداختی مذکور در قالب وام و تسهیلات اعطائی با نرخ سود رایج سیستم بانکی محاسبه می‌شود. همانطور که گفتیم مسئله بیمه آتش سوزی صنایع فقط جبران خسارت مالی نیست بلکه در پی هر حادثه نظیر حریق و زلزله و انفجار، خسارات غیر مشهود دیگری نیز وجود دارد نظیر پرداخت حقوق کارگران یا

۳. سیاست گذاری و فعالیت مؤسسات بیمه می‌دانیم که حق بیمه آتش سوزی از فروش بیمه‌نامه‌هادر محورهای ذلیل حاصل می‌شود:

۱. فروش بیمه نامه آتش سوزی در بخش مسکن

۲. فروش بیمه نامه آتش سوزی در بخش صنعت

۳. فروش بیمه نامه آتش سوزی در بخش تجارت

در نگاه اول به نظر می‌رسد که قسمت عمده حق بیمه دریافتی شرکت‌های بیمه به لحاظ گستردگی و کثرت منازل مسکونی در این بخش بیشتر از بخش‌های دیگر است. ولی با توجه به نقص یا مشکلات ساختاری شبکه فروش در شرکت‌های بیمه از یکسو و وجود تقدیرگرایی در فرهنگ جامعه از سوی دیگر و سایر عوامل خارج از بحث، این بخش به رغم ظرفیت‌های نهفته در آن موقیت چندانی نداشته و میزان نفوذ آن فراغیر نیست. براساس فرهنگ حاکم بر جامعه، ایرانیان علاقه‌مند هستند که مالک منزل مسکونی خود باشند و شاید بیشترین بخش از دارایی خانواده‌ها در منزل مسکونی قرار داشته باشد، طبیعی است با توجه به اینکه کشور ما از نظر وقوع بلایای طبیعی به ویژه زلزله دارای رتبه ویژه‌ای است می‌باشد در مورد حفظ آن در مقابل حوادث پیش‌بینی‌های لازم صورت گیرد.

در ریک نگاه کلی چنین به نظر می‌رسد که ضریب نفوذ بیمه‌های آتش سوزی صنایع، بیش از دیگر بخش‌ها باشد ولی بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که فعالیت بیمه‌گران در بیمه آتش سوزی در بخش تجاري موقق تر و گستردتر تراز دو قسمت دیگر است. دریک جامعه کوچک آماری تحقیقات نشان داد که از صد بیمه‌گذار حقیقی در بخش تجاري فقط ۱۸ نفر دارای بیمه آتش سوزی منازل مسکونی بوده‌اند.

در بیمه آتش سوزی علاوه بر اینکه خسارت‌های ناشی از وقوع حریق، انفجار و صاعقه جبران می‌شود، خطرات دیگری نیز با توجه به نیاز متقاضی قابل پوشش است. این خطرات را می‌توان به دو دسته خطرات یا بلایای طبیعی و خطرات دیگر تقسیم نمود:

بلایای طبیعی شامل زلزله، سیل، طوفان، ضایعات ناشی از باران و برف و رانش زمین است. خطرات دیگر یا خطرات غیر طبیعی را می‌توان خطر آب دیدگی و زیان‌های ناشی از آن به علت ترکیدن لوله‌های آب، سقوط هواییما و انفجار طروف تحت فشار نظیر دیگ‌های بخار در واحدهای صنعتی نام برد که یکی از عوامل بروز خسارت در واحدهای صنعتی کارخانجات می‌باشد.

هر بیمه‌گذار را می‌توان با توجه به خطراتی که در معرض تهدید آنهاست تحت پوشش حمایتی قرارداد.

دارایی‌های سازمان به آنها سپرده شده است. این دارایی‌ها ابزارهایی هستند که به کمک آنها می‌توان به اهداف سازمانی تعیین شده دست پیدا کرد. این دارایی‌ها، به ویژه در صنایع، در معرض خطرات گوناگونی هستند که قبلاً عنوان کردیم. بیمه آتش‌سوزی تنها ابزار کاهش خسارت و جایگزینی ثروت‌ها و دارایی‌های از دست رفته می‌تواند تلقی شود زیرا در سیستم بیمه از مکانیزم بیمه مجدد یا بیمه اتکایی استفاده شده و با تحقق خطر، خسارت وارد در این سیستم بین بیمه‌گران بین المللی تقسیم می‌شود. در واقع می‌توان گفت بار تأثیرات آن در اقتصاد ملی کم می‌شود.

تصور کنیم اگر در محدوده تهران - کرج - زلزله ای رخدده و صدها کارخانه و واحد صنعتی آسیب بینید در صورتی که بیمه باشند بطور یقین بدون نیاز به کمک دولت خسارت‌های وارد شده با همان مکانیزم سرشکن شده و از زیان ملی جلوگیری می‌شود. حال اگر این واحد‌های صنعتی دارای بیمه آتش‌سوزی بدون پوشش خطر زلزله داشته باشند چه خواهد شد؟

سه سال قبل که با وقوع حريق در بکی از قسمت‌های تولید اتومبیل در کارخانه ایران خودرو مواجه شدیم و میلیاردها ریال خسارت به این واحد صنعتی وارد شد. قسمت اعظم خسارت پرداختی جهت جبران زیان وارد، سهم بیمه‌گران اتکایی خارج از کشور بود لذا ضروریست جهت حفظ و صیانت ثروت‌های ملی و انتقال زیان به بیمه‌گران مدیران صنایع از این ابزار به عنوان کارآمدترین روش استفاده نموده و از امنیت مالی و فکری در مواجه با حوادث برخوردار شوند. بطور خلاصه برسی می‌نمائیم:

هزینه‌های جاری متعارف یا عدم حصول سودی که پیش‌بینی شده بود نظری عدم النفع یا زیان توقف تولید. اقتباس و بومی‌سازی طرح از وظایف بیمه‌گران است تا بتوان بیمه آتش‌سوزی صنایع را متتحول و جذاب نمود.

با نگاهی گذرا به فعالیت و عملکرد شرکت‌های بیمه می‌توان ملاحظه نمود که فقط ۵ درصد از کل حق بیمه‌های دریافتی در سطح کشور مربوط به واحد‌های صنعتی در رشتۀ آتش‌سوزی است. البته این نسبت در شرکت‌های بیمه دولتی کمتر و در شرکت‌های بیمه خصوصی بالاتر است این وضعیت نشان‌گرآستن که شرکت‌های بیمه خصوصی او لا: به دنبال بیمه‌نامه‌هایی با مبالغ کلان هستند ثانیاً: اگرچه سهم آنها از بازار هرسال نسبت به سال قبل افزایش می‌یابد ولی بیشتر به صنایعی که خود بدان وابسته هستند سرویس دهی می‌کنند. ثالثاً: مورد استقبال اقشار مختلف جامعه واقع نشده‌اند. رابعاً: فاقد شبکه گستردۀ فروش می‌باشند و به منظور ایجاد این شبکه به سرمایه‌گذاری و جذب نیروی انسانی متخصص نیاز دارند.

در مجموع به نظر می‌رسد بیمه آتش‌سوزی در بخش صنایع از پتانسیل بیشتری برخوردار باشد. بهتر است شرکت‌های بیمه نیز با تعديل و بازنگری در سیاست‌های فروش بیمه آتش‌سوزی به گونه‌ای عمل کنند تا شرایط موجود که عملاً روابطی غیراصولی تبدیل شده به حالت تعادلی و معقول باز گردد.

در حال حاضر اغلب واحد‌های صنعتی به شیوه‌ای نادرست مبادرت به استعلام و برگزاری مناقصه برای خرید بیمه آتش‌سوزی می‌نمایند و به نظر می‌رسد شرکت‌های بیمه نیز عملاً در دامی که به زیان آهه است افتاده‌اند و با مشارکت در مناقصه خود باعث ادامه و گسترش جنگ اقتصادی و رقابت ناسالم بین یکدیگر شده و عملاً دست به نرخ شکنی می‌زنند. این در حالی است که نظام تعرفه‌ای موجود در کشور، حداقل نرخ را تعیین کرده است. در چنین وضعیتی رسالت بیمه مرکزی درجهت

نظرارت مورد تردید واقع می‌شود زیرا در مقابل دعوت عام بیمه‌گذاران جهت نرخ‌شکنی ادامی یا واکنشی نشان نمی‌دهد.

ب: بزرگترین چالش صنایع ایران درخصوص بیمه آتش‌سوزی را می‌توان بصورت زیر خلاصه نمود:

۱. کم بیمه گی.

۲. آشنا نبودن با خطرات و مدیریت ریسک.

قبل از پرداختن به مباحث فوق لازم است درباره نقش بیمه و صنایع در اقتصاد ملی و وظایف مدیران در این خصوص نیز مطالبی گفته شود.

یکی از وظایف مدیران، حفظ اموالی است که بصورت

متأسفانه مدیران و مسئولین محترم واحدهای صنعتی اغلب پس از تحقق خطر و واردآمدن زیان، به ضرورت بیمه‌های بازرگانی به ویژه بیمه آتش سوزی پی‌می‌برند و در آن موقع به جزافسوس فرصت‌های از دست رفته و تحمل خسارات و صدمات وارد نتیجه‌ای بدست نمی‌آید.

نمونه چنین سهل انگاری را چندسال قبل در استان خراسان شاهد بودیم. به گونه‌ای که کم اهمیت تلقی کردن پوشش بیمه‌ای و فاصله بین بیمه نامه قبلی و بعدی به مدت دو یا سه روز باعث شد کارخانه جدید الاحادث نخ مشهد که بسیار مدرن هم بود، طعمه حريق شود و نتواند از مزایای بیمه استفاده کند. هر چند تلاش‌های زیادی بعمل آمد تا بلکه این فاصله چند روز بیمه نبودن به نوعی پرشده و بیمه‌گر ملزم به پرداخت خسارت شود.

۲. صرف داشتن بیمه‌نامه بدون توجه به خطرات موجود و پوشش‌های مورد نیاز

■ برقراری ارتباطی مستمر بین ارگان‌های تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار بیمه با مراکز نظارتی و هدایتی صنایع، لازمه حفظ سرمایه‌های ملی است

گرچه بیمه در اصل به منظور جبران خسارت به وجود آمده ولی با توجه به نوع و شرایط حاکم بر هر قرارداد بیمه و پیچیدگی‌های آن، حدود تعهد بیمه گران مشخص و معین است. متأسفانه به این امر مهم و تخصصی در حال حاضر کمتر توجه شده و تصور می‌شود که صرف خریدن بیمه‌نامه -بدون توجه به نوع و کاربرد آن- برای جبران هر نوع خسارت کافی است. ولی در عمل دیده می‌شود که با تحقق خطر، زیان وارد به مراتب بیش از خسارت قابل پرداخت بیمه است. بنابراین لزوم بالا بردن سطح داشش و شناخت بیمه‌ای مدیران ارشد و مسئولان صنایع در کشور احساس می‌شود. باید آنها را آگاه نمایم تا توجه لازم و کافی را نسبت به تعیین نوع پوشش بیمه مورد نیاز و ارزش واقعی سرمایه‌های بیمه شده مبدول دارند. در سال گذشته در شرکت بیمه آسیا و همچنین صنعت بیمه شاهد بودیم که در پی بارش سنگین برف در استان گیلان صنایع فعال در منطقه خسارت هنگفت و غیرقابل جبرانی را متوجه شدند. حدود ۷۰ درصد آنها فاقد بیمه آتش سوزی بودند و ۳۰ درصد بقیه که بیمه آتش سوزی داشتند عده‌ای دارای پوشش مناسب بوده و خسارت دریافت نمودند و بخش بیشتر آنها دارای پوشش برای خطرات ناشی از ضایعات برف و باران نبودند. آنان هر روز چشم به مساعدت بیمه یا دولت دوخته‌اند. دریک واقعه و رخداد ناگوار اگر خانه‌ای آسیب ببیند دامنه خسارت چندان گستردگی نیست و با توجه به روحیه و فرهنگ ایرانی - در صورتی که این منزل پوشش بیمه‌ای نداشته باشد - با همیاری سایر افراد خانواده نظیر پدر، برادر و ... لااقل سرپناهی برای سکونت تعمیر و با احداث می‌شود ولی چنین رخدادی در صنعت

۱. کم بیمه‌گی

بیمه سرمایه و دارایی در مقابل حوادث جایگاه خود را در تفكرو عملکرد صاحبان صنایع پیدا ننموده است. در فعالیت‌های اقتصادی همواره بانک و بیمه با هم مطرح می‌شوند و بانک‌ها نقش پرنگ و فعالی در فعالیت‌های صنعتی ایفا می‌کنند. به گونه‌ای که با از بین بردن و حذف نقش بانک به جرأت می‌توان گفت که هیچ واحد صنعتی قادر به ادامه فعالیت نخواهد بود وامر واردات، صادرات، اعتبار، پرداخت دستمزد و مالیات و مواردی نظیر آن مختل می‌گردد. ولی واحدهای صنعتی فراوانی هستند که به مکانیسم بیمه اعتقادی نداشته و حق بیمه‌ای که جهت برخورداری از تأمین و آسودگی خیال پرداخت می‌شود را نوعی هزینه تلقی می‌نمایند و از آنجا که بخشی از اقدامات مدیریت در هر فعالیت اقتصادی کاهش هزینه‌ها است، برخی از مدیران و صاحبان صنایع به منظور کاهش هزینه‌ها واحدهای صنعتی را بیمه نمی‌کنند و یا این واحدهای دچار بیماری مزمن «کم بیمه‌گی» می‌باشند.

دلایل کم بیمه‌گی را می‌توان به شرح ذیل طبقه بندی نمود:

الف) هزینه تلقی کردن حق بیمه که ناشی از تفكیر حاکم بر مدیریت در صنایع می‌باشد.

ب) مشکلات مربوط به تعیین ارزش روز و واقعی دارایی‌ها ماشین‌آلات محصول، ساختمان، هزینه مربوط به آن و تأثیرپذیری ارزش دارایی‌ها در برابر میزان تورم و نرخ برابری ارز.

مخفي کاری و مصلحت اندیشی برای کمتر نشان دادن ارزش دارایی‌ها و محدود نشان دادن فعالیت‌های تجاری در ارتباط با مسائل مالیاتی.

۲. عملکرد صنعت بیمه کشور در بخش صنایع بخش خصوصی ضعیف است و فعالیت شرکت‌های بیمه، با توجه به اینکه خود شرکت‌ها دولتی هستند، بیشتر معطوف به صنایع دولتی است. این در حالی است که ظرفیت بسیار بالایی در بخش صنایع خصوصی وجود دارد که بازاریابی و ارائه خدمات بیمه‌ای مناسب زمینه‌های قابل توجهی برای فروش بیمه‌نامه‌های آتش‌سوزی ایجاد خواهد شد.

۳. همانگونه که ذکر شد حق بیمه آتش‌سوزی نسبت به کل حق بیمه‌های دریافتی از ۵ درصد تجاوز نماید. یکی از علل مهم عدم موفقیت در فروش بیمه‌های آتش‌سوزی ارائه خدمات نامناسب است. همان‌گونه که می‌دانیم صنعت بیمه در تقسیم‌بندی فعالیت‌های اقتصادی در گروه خدمات قراردارد. به عبارت دیگر ماهیت صنعت بیمه در امر خدمات رسانی آن معنا پیدا می‌کند. لذا بهترین راه افزایش فروش و ارتقاء این صنعت، خدمات رسانی بهینه است. ضرورت داشتن پوشش بیمه‌ای مناسب هنگام مشخص می‌شود که خسارتی واقع شود. اگر در هنگام بروز خسارت شرکت‌های بیمه به بهترین شکل و در دوره یک زمانی مناسب خسارت وارد را جبران نمایند آنگاه زیاندیده به نقش و ضرورت و نیز منافع پوشش بیمه‌ای مناسب پی‌خواهد برد. بیمه‌گذار در این صورت ضرورت خرید بیمه‌نامه مناسب را حس نموده و مبلغی برای شرکت بیمه خواهد بود.

بنابراین در خصوص ارتباط میان بیمه‌های آتش‌سوزی و صنعت بیمه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که عدمه ترین ضعف موجود بی‌اعتمادی صنایع نسبت به خدمات شرکت‌های بیمه و عدم شناخت صحیح صاحبان صنایع از چگونگی خدمات بیمه‌ای است. به این ترتیب باید یک رابطه دوسری بین این دو برقرار گردد:

۱. ارائه خدمات لازم و مشاوره‌های کافی به منظور ارائه پوشش بیمه‌ای مناسب از طرف شرکت‌های بیمه به منظور جلب اعتماد و رضایت صنایع.

۲. اصلاح دیدگاه صاحبان صنایع نسبت به داشتن پوشش مناسب بیمه‌ای. یعنی اینکه پرداخت حق بیمه هزینه تلقی نگردد و جزء ضرورت‌های لاینفک فعالیت صنایع به حساب آید.

منابع:

۱. مصاحبه نگارنده با آقای فرامرز روحانی، معاون مدیرعامل بیمه آسیا در بیمه‌های اشیاء.

یا یک کارخانه بزرگ تولیدی را چگونه می‌توان جبران کرد؟ آیا صنایع رقیب کمک خواهند نمود؟ آیا دولت کمک می‌کند؟ علاوه بر آن در مدت زمانی که وقفه‌ای پیش آمده کارگران شاغل در آنجا و سایر کارگاه‌های واپسیه چه باید بکنند؟ استفاده از بیمه با داشتن نظر فنی متخصصان و صاحب نظران بیمه و تأیید آنها می‌تواند نتایج زیان بار حوادث در حیطه فعالیت اقتصادی در صنایع را کاهش دهد.

توصیه مهم‌تر اینکه لازم است ارتباطی مستمر بین ارگان‌های تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار بیمه با مراکز نظارتی و هدایتی صنایع کشور ایجاد شود و مسئولینی که در حفظ سرمایه‌های ملی اهمال

می‌کنند مورد مأاخره قرار گیرند. در یک نگاه مختصر به صراحت می‌توان استنباط نمود حق بیمه دریافتی بیمه آتش‌سوزی واحدهای صنعتی نسبت به کل حق بیمه دریافتی در بازار بیمه بسیار نازل و از ۵ درصد تجاوز نمی‌کند. آیا مدیران صنایع کشور بهای لازم برای حفظ سرمایه‌های ملی و آسایش خاطر و امنیت سرمایه خود را پرداخت می‌نمایند؟

به طور خلاصه در خصوص بیمه‌های آتش‌سوزی و صنایع کشور نکات ذیل قابل ذکر است:

۱. برغم سابقه طولانی رشته بیمه‌های آتش‌سوزی، متأسفانه فعالیت شرکت‌های بیمه به‌گونه‌ای نبوده است که صاحبان صنایع (به ویژه بخش خصوصی) داشتن پوشش بیمه‌ای مناسب را یک ضرورت تلقی نمایند به این علت که در هنگام خرید بیمه نامه‌های آتش‌سوزی متأسفانه مشاوره‌های کافی در خصوص ضرورت پوشش بیمه‌ای کامل و مناسب و فواید آن ارائه نمی‌گردد.

■ در پی بارش سنگین برف در استان گیلان خسارت هنگفت و غیرقابل جبرانی متوجه صنایع فعال منطقه شد که حدود ۷۰ درصد از آنها قادر پوشش بیمه بود